

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Kumprechtem ve věci žalobce: **J. K.**, nar. , bytem , zast. advokátem JUDr. Radkem Bechyně, se sídlem Legerova 148, Kolín, PSČ 280 02, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, PSČ 500 03, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2015, č. j. 27701/DS/2015/GL,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Nový Bydžov (dále jen „správní orgán“) ze dne 12. 8. 2015, č. j. D/067/15/MK, a toto potvrzeno. Tímto prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ZPPK“. Tohoto přestupku se měl žalobce dopustit tím, že porušil

ustanovení § 18 odst. 4 ZPPK, když dne 8. 6. 2015 v 8:02 hod. řídil motorové vozidlo tovární značky Škoda Fabia, registrační značky ..., na silnici 2. třídy č. 326, v obci Nový Bydžov, ul. Metličanská, u č. p. 1102, kde je nejvyšší povolená rychlost 50 km/h, přičemž jel rychlostí 104 km/h (změřeno silničním radarovým rychloměrem MicroDigiCam LTI s ověřenou platností do 5. 10. 2015). Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši $\pm 3 \%$ mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 100 km/h. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 6.000,- Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 7 měsíců ode dne nabytí právní moci napadeného rozhodnutí a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč. Žalobce napadl shora uvedené rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, kterou odůvodnil následujícím způsobem.

I. Obsah žaloby

V prvním ze žalobních bodů žalobce zpochybňoval svoji vinu na zmíněném přestupkovém jednání, když žalovaný podle něho nevyvrátil tvrzení, že v době spáchání přestupku neřídil předmětné vozidlo. Tuto verzi podle něho žalovaný odmítl na základě svých subjektivních pocitů a tedy nedostatečně. A žalobce pokračoval s tím, že: „Tvrzení, že si nemohl být vědom, že v místě spáchání přestupku bylo vozidlo změřeno hlídkou policie, neboť policisté využili pro *„dohled nad bezpečností silničního provozu“* civilní vozidlo, které nemohl poznat, je snadno vyvratitelné. Takřka s jistotou lze konstatovat, že i v civilním vozidle byli policisté převlečení dle předpisů a tedy snadno identifikovatelní. Tohoto si řidič, který se dostatečně věnuje řízení, všimne i přes úmyslné krytí civilním vozidlem. Všimnout si policistů, vykonávajících dohled nad bezpečností silničního provozu, je tedy možné.

Odvolací správní orgán dále tvrdil, že tvrzení je zjevně účelové se smyslem vyvinut se z předmětného jednání. S touto interpretací se žalobce naprosto neztotožňuje, neboť se domnívá, že v právním řádu je ještě stále pevně zakotvena presumpce neviny a nelze tedy o někom tvrdit, že se pouze snaží vyvinut ze svého jednání, kdy toto prohlášení jednoznačně odpovídá spíše presumpci viny. Snaha vyvinut se z postihu za daný přestupek je zřejmá, zejména s ohledem na to, pokud je žalobce přesvědčen, že přestupek nespáchal a ani spáchat nemohl. Svým tvrzením o účelovosti tak správní orgán prakticky předjímá vinu žalobce.“

Ve druhém žalobním bodu žalobce zpochybňoval prokázání materiálních znaků daného přestupku, když se jimi prý žalovaný vůbec nezabýval. Žalovaný pouze konstatoval, že mělo dojít k závažnému porušení veřejného zájmu ve smyslu toho, že veřejným zájmem je, aby na pozemních komunikacích byla respektována pravidla stanovená ZPPK. Ne každé porušení pravidel ale musí být přestupkem a je proto potřeba vždy skutek vnímat v širších souvislostech a vzít v potaz další okolnosti, které mohly povahu jednání ovlivnit, zejména tedy možnost, zda-li mohla dotyčná osoba svým jednáním kohokoliv ohrozit. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že vzhledem k době, kdy ke spáchání předmětného skutku došlo, musela být možnost, že by svým jednáním kohokoliv ohrozil velmi nízká. Žalovaný se nevypořádal s argumentem ohrožení ostatních účastníků silničního provozu, které bylo s ohledem na dobu, kdy byl skutek spáchán, naprosto minimální a s tím, že vozidlo v době

spáchání přestupku neřídil. Žalovaný nepochopil ani tvrzení žalobce, že převzal řízení z důvodů, aby zabránil vzniklé hrozbě poté, co řidič po spatření hlídky policie opustil sedadlo. Žalovaný správní orgán takovouto potencionální hrozbu vylučuje, a to konstatováním, že jedinou hrozbou, která byla zřejmá, byla vysoká rychlost vozidla žalobce. Podle žalovaného je tedy větší hrozbou pro provoz na pozemních komunikacích překročení nejvyšší povolené rychlosti, než vozidlo, které nemá řidič pod kontrolou a plně jej neovládá a důsledky takového stavu mohou být daleko závažnější, než rychlá jízda, které dle názorů žalobce nemůže postačit k prokázání materiálního znaku přestupku, pokud nedošlo k ohrožení dalších účastníků silničního provozu.

Žalobce uzavřel s tím, že zákonné normy upravující provoz na pozemních komunikacích mají primární význam ve smyslu ochrany účastníků silničního provozu, kdy ovšem zejména u rychlosti je nebezpečnost založena na zjevně subjektivních dojmech. Rozhodně však nelze konstatovat, že vyšší rychlost se rovná automaticky vyššímu nebezpečí, a to za předpokladu, že je koho potencionálně ohrozit, což v době spáchání předmětného přestupku nebylo. Mohlo dojít pouze k ohrožení řidiče vozidla, které rychlost překročilo. Ohrožení, kterému se vystavuje žalobce rychlou jízdou, ale nemůže být předmětem zájmu orgánu veřejné moci, neboť ohrožování vlastní osoby nemůže být jakkoliv postiženo. To přichází v úvahu pouze v případě, že by riziku byli vystaveni i ostatní účastníci silničního provozu.

Vzhledem k uvedenému žalobce navrhoval žalované rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

II.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 20. 1. 2016. Odkázal se v něm na odůvodnění žalovaného rozhodnutí, když již v něm se s namítanými skutečnostmi podrobně zabýval.

K prvnímu žalobnímu bodu dodal, že z oznámení přestupku ze dne 8. 6. 2015 vyplývá skutečnost, že na místě kontroly, bezprostředně po zastavení, žalobce neuvedl, že se přestupku nedopustil, nic nenamítal, nevyužil možnosti vyjádřit se k předmětnému přestupku, předložil doklady – občanský průkaz a řidičský průkaz a oznámení přestupku stvrdil svým podpisem. Teprve později uvedl, že v době naplnění skutkové podstaty přestupku neřídil, neboť byl osobou řidiče, který vozidlo řídil v okamžiku spáchání přestupku, donucen převzít řízení. V době provádění kontroly byl však žalobce ve vozidle sám a neuvedl, že by vozidlo neřídil.

Dle úředního záznamu ze dne 9. 6. 2015 byl po zastavení předmětného vozidla a předložení dokladů v řidiči zjištěn právě žalobce, který se v době zastavení nacházel ve vozidle sám. To prokazuje i pořízená fotodokumentace při měření rychlosti předmětného vozidla, ze které je zcela jasně vidět, že vedle řidiče žádná osoba není přítomna. Proto žalovaný neshledal tvrzení žalobce, že byl donucen převzít řízení po spáchání předmětného přestupku, pravdivým. V odvolání žalobce uváděl, že údajný řidič ihned po změření nedovolené rychlosti přešel do prostoru za zadními sedadly, toto vše se mělo odehrát v prostoru malého osobního vozidla, za

jízdy v obci rychlostí 100 km/h. Tomuto tvrzení žalovaný neuvěřil a shledal jej nereálným.

K druhému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že žalobce naplnil materiální znak daného přestupku upravený v § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (porušení nebo ohrožení zájmu společnosti), přičemž chráněným zájmem zde je jednak organizace dopravy na určitém území, vyplývající z místní úpravy, individuálně pak zájem těch, kdož splnili dané podmínky a respektovali výše uvedené ustanovení (§ 18 odst. 4 zákona o silničním provozu). Tyto zájmy žalobce svým jednáním nesporně porušil a třeba zdůraznit nebezpečnost jednání žalobce, který v obci jel rychlostí 100 km/h, tedy rychlostí o 100% vyšší, než stanoví zákon, a to v pracovní den, v pondělí, v době hustého provozu – cesty do zaměstnání, škol a podobně. Výše sankce odráží nutnost zásadní represí donutit přestupce respektovat zákonem stanovené povinnosti řidičů motorových vozidel v silničním provozu.

Vzhledem k tomu žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

III.

Jednání krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), a to bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když žalobce i žalovaný se k výzvě o možnosti rozhodnout ve věci bez jednání ve lhůtě dvou týdnů od doručení této výzvy nevyjádřili. Krajský soud měl proto v souladu s citovaným ustanovením za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí. O tom byli ve výzvě poučeni. Dospěl přitom k následujícím zjištěním a právním závěrům.

IV.

Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

V prvním ze žalobních bodů žalobce namítal, že nebyla prokázána jeho vina, což spojoval s tvrzením, že vozidlo v době spáchání přestupku neřídil. Nesprávně zároveň uváděl, že „Odvolací orgán sice konstatoval, že tato verze je možná, ovšem na základě svých subjektivních pocitů ji odmítl.“ Nesprávně proto, jelikož žalovaný tuto možnost naopak vůbec nepřipouštěl, neboť vycházel ze skutečnosti, že žalobce byl v autě v době spáchání přestupku, jakož i v okamžiku jeho zastavení policejní hlídkou, sám (viz fotodokumentace měřeného vozidla a Oznámení přestupku ze dne 8. 6. 2015). Pokud pak žalovaný uzavřel část odůvodnění žalovaného rozhodnutí věnující se této otázce s tím, že (viz strana osmá nahoře) „Navíc představa, že by měl řidič v malém osobním automobilu při rychlosti cca 100 km/h přelézt dokonce do prostoru za zadními sedadly a zároveň by měl obviněný převzít řízení, je víc než nereálná“, šlo z jeho strany jen o kulantně tolerantní vyjádření se k tomuto naprosto nesmyslnému tvrzení, spadajícímu do říše pohádek, nikoliv do reálného světa. Navíc, dle soudce níže podepsaného, o tvrzení neuctivé a zahanbující jeho autora. Tvrzení, s nímž se vzhledem k jeho povaze netřeba vůbec zabývat pro jeho absolutní nereálnost, neboť o jeho nemožnosti ve skutečné situaci nemůže být žádných pochyb. Stejně jako není

pochyb např. o střídání dne a noci. Dokazovat naprosto zřejmé věci netřeba. I proto se krajský soud již dále nesoustředil ani na zjištění, kam se „ztratila“ žalobcem zmiňovaná druhá osoba z vozidla. V době měření rychlosti vozidla tam totiž podle fotodokumentace nebyla a ani žalobce tuto skutečnost nikterak nevysvětlil. Námitky žalobce ohledně účelovosti závěrů a předjímání jeho viny orgány veřejné správy zúčastněných na řízení proto nemá krajský soud za opodstatněné, protože o jeho nepochybné vině dostatečně svědčí obsah správního spisu, zvláště pak pořízená fotodokumentace na Záznamu o přestupku ze dne 8. 6. 2015 a Oznámení přestupku z téhož dne.

Krajský soud neshledal odůvodněnou ani námitku týkající se neprokázání materiální stránky přestupku. Žalobce jistě správně poukazoval na skutečnost, že ne každé porušení silničních pravidel musí být přestupkem, tedy že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku. Správní orgány jsou proto povinny zkoumat vždy, když rozhodují, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv, také otázku, jestli došlo k naplnění obou znaků přestupku, tj. znaku formálního i znaku materiálního. Dojde-li k překročení nejvyšší povolené rychlosti v jednotkách, např. o 3 či 4 km/hod., materiální stránka přestupku jistě nemusí být naplněna. Příklad žalobce je však diametrálně odlišný.

ZPPK stanoví pravidla provozu na pozemních komunikacích, včetně práv a povinností účastníků tohoto provozu. Mimo jiné v § 4 písm. b) ukládá každému účastníkovi provozu „řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem“ a podle jeho § 18 odst. 4 smí jet řidič v obci rychlostí nejvýše 50 km/h. Silniční zákon tedy jednoznačně ukládal žalobci jet v obci maximálně rychlostí 50 km/hod. Povinnosti stanovené tímto zákonem jednotlivým účastníkům provozu na pozemních komunikacích nelze v žádném případě zlehčovat či zkreslovat. Naopak ZPPK má zásadní význam v zajištění bezpečnosti provozu, zdraví, života a majetku všech účastníků tohoto provozu, tedy v tom, aby komunikace nebyly „džunglí“. Samozřejmě nelze odhlédnout od toho, že charakter ZPPK je výrazně preventivní a ke svému prosazení (při neexistenci dobrovolného plnění jím stanovených povinností) potřebuje zákony další (např. trestní zákon, zákon o přestupcích), nicméně to už je otázka přesahující soudem přezkoumávaný případ. Žalobce stanovenou maximální povolenou rychlost překročil velmi výrazně, konkrétně o 100%, a to v době velmi hustého provozu, jak je vidno i z pořízené fotodokumentace. Toto chování žalobce mělo zcela nepochybně za následek velice reálné nebezpečí pro zdraví, život a majetek žalobce samého i ostatních účastníků silničního provozu, včetně chodců, a je jen žalobcovým štěstím, že během jeho jízdy nedošlo k žádné nehodě. Porušení zákonné povinnosti takovým bezprecedentním způsobem jednoznačně znamená ohrožení zájmu společnosti, konkrétně zájmu na bezpečném provozu na pozemních komunikacích. Jízdou v tak vysoké rychlosti žalobce ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu a krajský soud si nedokáže představit žádnou okolnost, která by závěr o naplnění materiální stránky přestupku v tomto případě mohla zvrátit. Žalobce jel rychlostí převyšující dokonce i maximální povolenou

rychlost motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg mimo obec, která je 90 km/h, nejde-li o silnici pro motorová vozidla či dálnici.

Žalobce by se pak mýlil, pokud by dovozoval, že jen ohrožení zájmu chráněného zákonem nestačí. Naopak podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupkem „zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně“. K naplnění materiální stránky přestupku tedy postačí i jen ohrožení chráněného zájmu. V této souvislosti třeba zmínit rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j 5 As 104/2008-45, z něhož jednoznačně vyplývá, že naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku bude běžně znamenat i naplnění znaku materiálního, tedy porušení nebo ohrožení určitého zájmu společnosti, resp. jen v případě přistoupení dalších významných okolností bude moci být uzavřeno, že k naplnění materiální stránky nedošlo. V daném případě však podle krajského soudu není žádný prostor pro zpochybňování materiální stránky přestupku, a to vzhledem k již konstatovanému výraznému překročení rychlosti a tedy současně zásadnímu porušení zákonné povinnosti. Pokud žalobce skutečně nechápe, že v přezkoumávané věci svou vysokou rychlostí ohrožoval sebe i své okolí, tedy zájem společnosti na bezpečném provozu vůbec, je jen otázkou, zda je v pořádku, že disponuje řidičským oprávněním.

Krajský soud proto uzavírá, že námitky žalobce shledal zcela nedůvodnými, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV.

Výrok o nákladech řízení

Ve věci byl úspěšný žalovaný, a proto by měl nárok na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s.ř.s. proti žalobci, který úspěch ve věci neměl. Krajský soud však nezjistil, že by žalovanému nějaké náklady řízení před krajským soudem vznikly. Proto bylo rozhodnuto o nákladech řízení, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

pokračování

51A 14/2015

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 27. duben 2017

JUDr. Pavel Kumprecht v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Renata Vašatová